

LSS-rådet diarienummer OSN-2023-00836

Minnesanteckningar

Handläggare:
Isabel Anheller

Minnesanteckningar från LSS-rådets sammanträde 22 maj

Datum: 2024-05-22

Tid: 13.30-16.40

Lokal: Funktionsrätt, Storan

Ordförande: Asal Gohari

Handläggande tjänsteperson: Isabel Anheller

Sekreterare: Lena Wiksten Andersson

Närvarande

Asal Gohari ordförande, Pia Ek vice ordförande, Lars-Håkan Andersson ordinarie ledamot, Carolina Bringborn ordinarie ledamot, Catarina Bernet ordinarie ledamot, Magnus Åberg ordinarie ledamot, Annie Matsson ordinarie ledamot, Frigg Mignell ordinarie ledamot, Michael Jestin ombudsman, Birgitta Anér ersättare och Magnus Lindén ersättare.

Inbjudna

Lenita Granlund förvaltningsdirektör, Liselotte Engqvist avdelningschef arbete och bostad, Lena Thalén avdelningschef myndighet, Agneta Schelén utvecklingshandledare arbete och bostad, Frida Persson utvecklingshandledare arbete och bostad, Mats Jansson utredare Autism- och Aspergerförbundet.

Mötespunkter

1. Paragraf 12 Öppnande av möte

Ordförande Asal förklarar mötet öppnat.

2. Paragraf 13 Val av justerare, tid och plats för justering

Catarina Bernet utses till justerare för maj månads sammanträde. Justering sker digitalt torsdag den 13 juni.

3. Paragraf 14 Fastställande av föredragningslista samt föregående minnesanteckningar

Michael vill ta upp en övrig fråga gällande diskussion om ett eventuellt relationsråd.

Föredragningslistan fastställs. Asal går igenom föregående möte.

Fråga Birgitta: Angående verksamhetsplanen, hur är LSS-rådet involverat gällande nämndens verksamhetsplan och framtagande av åtgärder?

Svar Asal: Verksamhetsplanen är i grunden ett dokument där politiken ger uppdrag till förvaltningen. Men inför beredningen inleder vi alltid med en strategidag, vilket vi haft senaste åren och kommer ha även 2024. Sen försöker vi alltid ha pågående dialoger mellan funktionsrätt och förvaltning samt politik och funktionsrätt för att hörsamma viktiga och aktuella frågor framåt. Exempelvis är jag som ordförande ute och träffar brukare och verksamheter såsom Ge makten vidare i juni.

Fokus på dagens möte har diskuterats vid AU och kommer att ligga på LSS 30 år. Vi kommer att stanna upp och fundera tillsammans inför framtiden.

Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

4. Paragraf 15 Webinarium LSS 30 år "Samhällsekonomiska effekter av att LSS-insatser har minskat", Jonas Huldt och Sven Vikberg, Payoff - diskussion

Visning av webinarium.

[Webinarium: Samhällsekonomiska effekter av att LSS-insatser har minskat - FUB](#)

Diskussion och reflektioner.

Asal: En bra rapport har tagits fram vilken väcker många tankar, särskilt om att se över personer som arbetar inom daglig verksamhet, vilket arbetas med i nämnd och förvaltning. Dialogforum har varit på Fyrisskolan där många inspel kom, kopplat till frågan om arbetsmöjligheter efter anpassat gymnasium. Former behöver hittas med näringsidkare, till exempel finns sommarjobbgarantin för årskurs 9, vilken dock behöver tittas på ytterligare och anpassas för personer med funktionsvariationer.

Lenita: Ett arbete med andra förvaltningar pågår med att hitta arbetsplatsförlagt lärande (APL) inom Uppsala kommun. När vi upphandlar verksamheter ställer vi krav på yrkesutbildningar generellt men även på anpassade utbildningar.

Pia: FUB träffade anpassad skola nyss vilka var positiva och hade fått in många platser.

Birgitta: För ett par år sedan fanns praktikplatser och lönebidragsanställningar främst bland de privata utförarna, inte hos till exempel kommunen. Det vore bra om detta arbetas med internt.

Asal: Vi behöver återkomma till hur man arbetar inom daglig verksamhet för att personer ska kunna komma ut i ordinarie arbete. Tankesättet behöver ändras.

Magnus L: Föräldrar till barn med funktionsnedsättningar känner igen sig. Mer hade kunnat ges till samhället om man sluppit kämpa juridiskt. Olika kommuner har olika mycket att vinna på detta. Det kommunala utjämningsystemet innebär att Uppsala kommun 2024 ska betala till andra kommuner, vilket gör att det ser ganska illa ut. Vilka ekonomiska samhällsförluster innebär det? Man ska få de beslut man behöver.

Asal: Kommunen är en givare sedan 2015, vi är medvetna om vad detta innebär och följer det noga. Det beror inte bara på vad vi gör utan vi behöver också ligga rätt i kostnader. Skälet att vi behövt betala beror på att vi inte kunnat verkställa alla beslut. Det är en marginell nedåtgång nu, effekter i utjämningsystemet släpar efter.

Lenita: Det är en viktig fråga, direktör och ekonomisk strateg har turnerat runt och visat på att under 4-5 år har inga resultatförstärkande åtgärder satts in för LSS. Vi har miljoner i eftersläp. Detta följs noggrant och det är betydelsefullt hur andra kommuner gör.

Pia: Pengar som sparats bör gynna de som gjort jobbet.

Asal: Gällande ekonomin sker en politisk förhandling.

Michael: Det är intressant så som bostadsservice lyfts i webinariet, att prata om framtidsinvesteringar i stället för om besparingar, kostnader för viten osv.

Asal: Det är insatserna som blir en investering.

Lars-Håkan: I Payoff-metoden pratas det om ett ökat produktionsvärde men det finns en invändning mot den nationalekonomiska modellen. Det är viktigt att ha möjlighet att komma ut för att kunna göra sitt liv meningsfullt, inte minst för anhöriga. För individen är det viktigt att ha med sig att man har ett värde oavsett om man är produktiv i samhället eller inte. Enligt strukturerna idag förlorar man LSS-insatser om man går från daglig verksamhet till någon form av arbete. Det finns en stor oro över att förlora den lilla inkomst man har. Man behöver titta på varje insats, göra en analys över om behovet till exempel är ett gruppboende eller ett vanligt boende samt vilka övriga insatser som behövs. Det är också viktigt med individuella planer.

Asal: Båda perspektiven behövs, inte bara arbete.

Carolina: Det finns ingen motsättning i att varje individ har ett värde och att ha ett arbete. Gällande möjligheten till högre studier med tanke på anpassade gymnasiestudier, vad blir problemet i gymnasieskolan och vad behöver komma till?

Svar Asal: En viktig fråga som tas med att titta på.

Michael: Anpassad gymnasieutbildning ger inte behörighet till högre studier.

Pia: Komplettering kan göras vid Lär vux.

5. Paragraf 16 Information kring nuläge, framtidsvisioner och utmaningar inom LSS, Mats Jansson – frågor och diskussion

Se bilaga 1.

Mats Jansson visar en power point och informerar. Mats arbetar som tjänsteman och sakkunnig utredare på Autism Sverige sedan 2016 och har arbetat inom autismområdet sedan 90-talet.

Frågor/reflektioner

Fråga Asal: I Uppsala kommun arbetas till exempel med nära ledarskap, byggandet och att se individen. Bland andra har beslut fattats om maximalt 30 medarbetare per chef. Historiskt tillbaka finns en brist gällande bostad med särskild service. I dagsläget står vi inför frågan om att det inte finns så många byggherrar som vill bygga enligt önskemålen/kraven. Hur ser Mats på den delen att behöva kompromissa?

Svar Mats: I vissa kommuner är man frestade att bygga större gruppbostad. I andra kommuner har man inget underskott på LSS-bostäder. Ett tips är att lära av varandra hur man gjort och hitta goda exempel.

Fråga Asal: Har Mats någon kommentar på Yrkesresan?

Svar Mats: Yrkesresan är ett viktigt steg men så mycket har inte visat sig av den än. Det behövs mer. Alla utbildningsinsatser ger ringar på vattnet i form av ökad efterfrågan.

Fråga Catarina: Hur ser det ut i Uppsala kommun gällande chefers förutsättningar?

Svar Liselotte: Inom egen regi ansvarar varje chef för 2-3 gruppbostad, har maximalt 30 medarbetare och finns närvarande på respektive verksamhet i snitt 2,5 dagar per vecka.

Kommentar Mats: I vissa kommuner ansvarar en chef för 6-7 verksamheter. Chefer för barnboenden ska bara ha 2 verksamheter. Det borde gälla även för övriga verksamheter.

Lenita: Mycket verksamhet drivs på entreprenad där kravställning finns på ett nära ledarskap och utbildning för chefer.

Catarina: Det finns verksamheter (gruppbostad), inom Uppsala kommun som använder arbetskläder, typ "bussaronger".

Svar Liselotte: Alla medarbetare ska ha arbetskläder som ska användas när det behövs, då det är ett krav inom vårdhygien. Tanken är att de inte behöver användas utanför gruppbostad men ja, ibland krockar det.

Kommentar Mats: Användning av arbetskläder övertolkas, de ska användas när det behövs enligt Socialstyrelsen. Vilka kvarvarande effekter får arbetskläder efter pandemin. Ett annat exempel är inskränkningar i besöksrätten. Hur mycket dröjer sig kvar?

Carolina: Man blir förfärad av informationen av bilden om personalens attityd, en viktig fråga att komma åt.

Kommentar Mats: Det behövs mer attitydpåverkan. Det finns en brist på politisk ambition och politiska signaler slår igenom utan att nya beslut nödvändigtvis fattas. Det är viktigt hur man pratar om människovärdet. Människors stödbehov har blivit en fråga om juridik.

Fråga Michael: Väldigt sällan hänvisas till LSS-lagstiftningen när man diskuterar, utan man uttrycker till exempel att "vi kan bara bygga, anställa så här" osv. Det finns ett människovärde och ett individperspektiv.

Anni: Stress och konflikter rapporteras som vanligt förekommande och hänger ihop med bland annat brist på tid och utbildning, vilket i sin tur ökar risken för dåligt bemötande och övergrepp. Även anhöriga påverkas.

Lämpliga arbetskläder borde inte vara så svårt att hitta.

Asal: Frågan om arbetskläder tas med för att titta vidare på.

Fråga Saga: Ser du Mats något som sticker ut i Uppsala, bra eller dåligt?

Svar Mats: Uppsala sticker inte ut på något negativt sätt.

Birgitta: Bostad med särskild service sticker ut gällande viten från IVO.

Lars-Håkan: Kompetensfrågan är aktuell i de stora kommunerna. Det finns en vilja att bygga upp en nationell kompetensstrategi som skulle kunna bestå av en akademisk och praktisk kompetens - från chefskap, via biståndshandläggare till personal. Det behövs ett pånyttfödande där man bygger in den specifika typen av arbete som det innebär inom LSS. Politiskt har inte LSS, särskilt socialpsykiatri, varit en het fråga men det har hänt en hel del i Uppsala. Exempelvis finns nu en medarbetare på stadsbyggnadsförvaltningen med kunskaper inom LSS-området. Kompetensfrågan behöver samlas, inte vara varje enskild kommuns angelägenhet.

Kommentar Mats: Socialdepartementet har ett förslag om ett kompetenscenter.

Gällande SIS finns en rapport - I statens våld - som handlar om hur man benämner saker, exempelvis att vid våldsutövning i stället säga "brister i bemötande".

6. Paragraf 17 Information kring ej verkställda beslut inom bostad med särskild service, Lena Thalén

Se bilaga 2.

Lena Thalén visar en power point och informerar. Nytt grepp togs 2017 för att komma ner i ej verkställda boendebeslut. 2018 kom första bostads- och lokalförsörjningsplanen vilken har förtydligat arbetet. Läget förbättrades men ej verkställda beslut har ökat igen och en vilja finns att få bukt med situationen.

2023 finns 60 icke verkställda beslut enligt LSS 9:9, bostad med särskild service - lika många som år 2004.

Frågor/reflektioner

Asal: Statistiken innefattar en del ärenden som har funnits med i många år av olika anledningar. Viktigt att särskilja från de som är nya.

Birgitta fråga: Problemet har funnits sedan 2004. Alla politiska konstellationer över tid har varit eniga, så vad är det som är fel, vad har vi inte gjort, varför blev det så här? Kanske boende inte alltid är rätt insats, kan personlig assistans vara rätt insats? Titta på andra insatser.

Svar Asal: En lärdom från historiken är att inte bara lösa problem här och nu utan också titta framåt. Numera har även stadsbyggnadsförvaltningen och Uppsalahem frågan på sina agendor och den kommer upp på ett helt annat sätt än tidigare. Det finns ett annat politiskt tryck numera.

Mikael: Det går att se 20 år framåt.

Asal: Inom LSS ökar behovet vilket är cirka 100 platser år 2033.

Svar Lenita: När vi är i fas handlar det om att kunna bygga tre gruppboendestäder i snitt per år. Vi tittar på situationen varje år och behovet beskrivs i bostads- och lokalförsörjningsplanen.

Asal: Sista rådet för året kan vi titta på lokalförsörjningsplanen.

7. Paragraf 18 Information hur egen regi har arbetat med delaktighet och inflytande inför EU-valet, Agneta Schelén och Frida Persson

Se bilaga 3, 4, 5.

Agneta Schelén och Frida Persson visar power points och informerar. Arbetet har skett i en arbetsgrupp tillsammans med Ge makten vidare. Tillsammans har man har skapat ett bildstöd med all information inför valet, hur valet går till samt skapat aktiviteter för att öka valdeltagandet inom LSS. Information har gått ut till personal inom arbete och bostad, socialpsykiatri och personligt stöd, till intresseorganisationer, infoteket, brukarombudet, Lärvox, FoU socialtjänst och Cymbolbruket. Informationen nås via uppsala.se och den finns även på Facebook.

Efter valet kommer reflektion göras tillsammans med Ge makten vidare.

Tips! 13/6 - 15/6 går EM i para-friidrott. Evenemanget är gratis. Information kommer att finnas på lättläst svenska. Sprid gärna!

8. Paragraf 19 Information om hur FUB arbetar med information inför EU-valet, Pia Ek

Pia Ek informerar. FUB kommer att ha en workshop om EU-valet imorgon torsdag 23/5.

Det finns en democraticirkel i Bildas regi där man arbetat med EU-valet hela våren.

9. Paragraf 20 Funktionsrätt informerar, Michael Jestin

Michael Jestin informerar. Det finns en FoU-rapport från region Uppsala om vad man tycker om sin handläggning i Uppsala kommun. Enkäten som låg till grund för rapporten var svår att svara på och därför har så få svarat, vilket innebär att det inte finns något bra statistiskt underlag. En uppmaning är att göra undersökningen kvantitativ och insamlingen på annat sätt.

Lenita: Vi kommer att gå ifrån att använda oss av enbart en enkät.

10. Paragraf 21 Övriga frågor till kommande sammanträden

Diskussion om att eventuellt inrätta ett relationsråd som experterna i Relationer som funkar efterfrågat.

Michael vill diskutera möjligheten att arbeta utifrån ett relationsråd för att få in ett bättre brukarperspektiv.

Asal och Michael pratar vidare om det.

11. Paragraf 22 Sammanträdet avslutas

Asal tackar för dagens sammanträde, önskar alla en bra sommar och på återseende i september.

Bilagor

- Bilaga 1, Mats Jansson, Nuläge, framtidsvisioner och utmaningar LSS
- Bilaga 2, Lena Thalén, Ej verkställda beslut bostad med särskild service
- Bilaga 3, Agneta Schelén, Frida Persson, Delaktighet och inflytande EU-valet

- Bilaga 4, Agneta Schelén, Frida Persson, Delaktighet och inflytande EU-valet
- Bilaga 5, Agneta Schelén, Frida Persson, Delaktighet och inflytande EU-valet

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS-förordningen. Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller via valideringstjänsten på sign.uppsala.se. Där återfinns även information om hur du installerar det utfärdarcertifikat som krävs för att PDF-läsaren ska kunna validera alla delar av underskriften.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.